

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IX. quam probationem faciant literæ Judicis ordinarii, vel alicujus
Communitatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

à n. 1449. Illud etiam hic addendum ex Barbosa in cit. c. per tuas, n. 3 similitudinem prolis, quam quoad oris, & vultus apparentiam refert cum adultero suæ matris (si constet hanc sub idem tempus Viro suo copulatam esse) non præstare conjecturam probabilem contra juris præsumptionem de talis prolis nativitate ex matrimonio, seu legitimo patre; cùm sit perquam fallax, & incerta.

1520. Quarta demum quæstio est, qualiter probentur *confinia*, seu *limites locorum*? de hoc agitur in c. *Causam 13. b.t.* ubi quærentibus super hac materiæ respondit Honorius III. Mandamus, quatenus secundum divisiones, quæ per libros antiquos vel alio modo melius probantur, nec non testes, famam, & quæcunque alia adminicula hoc negotio procedatis. Ex quo sequitur, limitum probationem rectè fieri 1. per antiquas scripturas; 2. per testes; 3. per famam, & alia adminicula: de probatione per famam diximus à n. 1446. de probatione per testes agetur tit. *sequenti*. de scripturis. tit. 22.

ARTICULUS IX.

Quam probationem faciant literæ Judicis ordinarii, vel alicuius Communitalis?

1521. L^oquimur de Judice ordinario, non supremo, sed inferiore; circa hanc quæstionem 1. aliquid habetur in c. *post cessionem 7. b.t.* Cùm enim Innocentio III. ex literis Judicis ordinarii constitisset, quòd Vitus excommunicatus fuerat, quando Procuratoris officium assumpsit, ipsum tanquam Procuratorem in judicio recipere noluit; causam autem, propter quam illis literis Pontifex fidem habuit, ibidem additur: *quia ipsis credendum est, donec contrarium probetur.* Ex quo rectè sequitur, fidem habendam esse literis Ordinarii, *debitè* (nimirum sigillo, vel subscriptione) munitis. Hinc autem quæstio nascitur, an sigillum literis appositum, fidem, seu probationem faciat? sed de his V. tit. de fide instrumentorum. Coeterum decisio, quæ habetur in dicto c. *post cessionem* (nimirum, quòd literæ Episcopi, vel alterius Judicis ordinarii sigillo, vel subscriptione munitæ, faciant plenam fidem etiam in præjudici-

um alterius) intelligenda venit, quando agitur de modico præjudicio, ut fuit in casu dicti c. secus est, ubi continerent præjudicium grave, v.g. promulgationem excommunicationis, vel cassationem electionis &c. sic Abbas in cit. c. *post cessionem*, n. 6. & post illum Pirbing. b. t. n. 56.

Quæstio altera de literis Communitatis, Collegii, vel Monasterii agitur c. *Tertio 5. b.t.* Cùm enim quidam Canonicus Regularis amico suo sub sigillo Conventū alienationem fecisset rerum Ecclesiæ immobilium, & hoc instrumentum exhibitum esset in judicio; Procurator Monasterii dixit, non esse cum Conventū consensu constitutum, atque sigillum adulterinum vel furtivum esse, & cùm ad hoc probandum introduxisset Fratres, qui jurati dixerunt, quotiescumque de hac alienatione mentio facta fuit, Conventum contradixisse; pars autem contraria adversus hæc testimonia nihil probasset; Clemens III. rescripsit, secundum dicta testimonia fratrum, esse judicandum. Ex hac decisione deducitur 1. quòd excipiens contra instrumentum, in judicio productum (Opponendo, si gillum esse adulterinum, aut furto sublatum) ad hoc probandum per testes, admitti debeat, ut colligitur ex cit. c. 7. b. t. & c. *Joannes*, 10. de fide instrumentum non tantum exceptionem probando directe; sed etiam indirecte, ut si probet Capitulum nunquam consensisse in id, quod continet instrumentum, munitum sigillo Communitatis. Deducitur 2. Clericos in causa suæ Ecclesiæ, vel Monachos in causa sui Monasterii, posse testes esse; prout clare probatur ex casu dicti c. *Tertio*; etiam si deponant in ejus commodum, si testentur super factum, vel non factum, ab eis collegialiter, & procedant ut personæ singulares. Etsi enim propter interesse sint aliquantum suspecti, quod membra habent cum conjunctione totius; quia tamen ea, quæ capitulariter aguntur in Capitulo, per extraneos (cùm non admittantur) probari non possunt, necessariò admittendi sunt ii, qui in Capitulo adfuerunt, ne illis negetur via defensionis justæ.

ARTI-